

Program 6. poletne akademije CIPRE sedaj na svetovnem spletu

Avgusta prihodnje leto bo CIPRA-International že šestič zapored priredila tritedensko poletno akademijo, ki bo kot doslej potekala v Schaanu v Lihtenštajnu. Vsem, ki jih zanima tovrstna oblika izobraževanja, se tako ponuja možnost, da v celoti spoznajo alpski prostor in njegove probleme in priložnosti.

..... [Več na strani 1](#)

Renska dolina - vzročna regija za trajnostni promet

V soboto, 7. decembra 2002, je v Vaduzu v Lihtenštajnu potekal seminar organizacije Forum Trans-Form. Poglavitne misli seminarja je mogoče strniti v ugotovitve, da bi lahko Zgornja Renska dolina postala vzorčna regija v smislu usmeritev Alpske konvencije, če bi le uspeli najti ustrezno rešitev za čezmejni potniški in tovarni promet, ki bi upoštevala načela trajnostnega razvoja.....

[Več na strani 2](#)

Švica: alpsko mesto leta 2003 bo Herisau

Herisau je prvo švicarsko mesto, ki bo leta 2003 postalo alpsko mesto leta. Uradna predaja naziva je bila nedavno v francoskemu Gapu, alpskemu mestu letošnjega leta.....

[Več na strani 3](#)

Program 6. poletne akademije CIPRE sedaj na svetovnem spletu

Avgusta prihodnje leto bo CIPRA-International že šestič zapored priredila tritedensko poletno akademijo, ki bo kot doslej potekala v Schaanu v Lihtenštajnu. Vsem, ki jih zanima tovrstna oblika izobraževanja, se tako ponuja možnost, da v celoti spoznajo alpski prostor in njegove probleme in priložnosti.

Alpe so na izobraževalnem tečaju obravnavane z vidika enovite regije, ki se ne ustavlja na mejah posameznih držav. Širok izbor tem sega od geografije, kulture, prostorskega urejanja, turizma, energije, prometa, divjih živali do podnebnih sprememb in politike Evropske unije. Predavatelji so strokovnjaki z različnih univerz, institucij in zasebnih podjetij. Program sestavljajo predavanja, skupinsko delo in ekskurzij. Delovna jezika bosta v letu 2003 francoščina in nemščina, zagotovljeno bo tudi simultano prevajanje. Sicer pa bodo udeleženci imeli tudi izven rednega učnega načrta priložnost, da navežejo stike s predstavniki drugih držav in si pri tem izmenjajo svoje izkušnje.

V okviru akademije bo organiziran tridnevni osrednji seminar, ki se ga lahko udeležijo vsi zainteresirani. Osrednji seminar bo v prihodnjem letu potekal z naslovom "Biotska raznovrstnost - kmetijstvo – gozdarstvo". Kmetijstvo in gozdarstvo sta krajino odločilno zaznamovala, s tem pa seveda tudi življenjski prostor za rastlinski in živalski svet. V treh dneh, kolikor bo trajal seminar, se bodo udeleženci podrobneje posvetili veliki odgovornosti za biotsko raznovrstnost v Alpah, ki se navezuje na ta vprašanja. Prispevki bodo obsegali različne tematske sklope: spreminjanje alpske krajine, problemi in priložnosti kmetijstva in gozdarstva, biotska raznovrstnost. Predstavljeni bodo tudi uspešno izvedeni projekti, ki so pozitivno vplivali na povečanje biotske raznovrstnosti.

Nadaljnje informacije, program in prijava na spletnem naslovu: <http://www.cipra.org> (de/fr/it/sl).

Vsebina

Program 6. poletne akademije CIPRE sedaj na svetovnem spletu [1](#)

Renska dolina - vzročna regija za trajnostni promet [2](#)

Slovenija: podeljeni nagradi za okolju najprijaznejši izdelek in okoljsko partnerstvo [2](#)

Podeljena 17. Bindingova nagrada [2](#)

Trajnostni razvoj kot poglavitna tema Evropskega turističnega foruma [2](#)

Švica: alpsko mesto leta 2003 bo Herisau [3](#)

7. oktober: protestna akcija proti onesnaževanju zraka tudi na alpskih prelazih ... [3](#)

Italija: kvaliteta okolja v italijanskih alpskih mestih nadpovprečno visoka [3](#)

Uspešna podpora EU za obmejne regije [3](#)

O tem in onem [4](#)

Prireditve [4](#)

Renska dolina - vzročna regija za trajnostni promet

V soboto, 7. decembra 2002, je v Vaduzu v Lihtenštajnu potekal seminar organizacije Forum Trans-Form. Poglavitne misli seminarja je mogoče strniti v ugotovitev, da bi lahko Zgornja Renska dolina postala vzorčna regija v smislu usmeritev Alpske konvencije, če bi le uspeli najti ustrezen rešitev za čezmejni potniški in tovarni promet, ki bi upoštevala načela trajnostnega razvoja.

Markus Maibac, ki je v mestu Zürich pristojen za načrtovanje prometne ureditve, je člane Trans-Forma, mednarodnega foruma za trajnostni razvoj na območju regije Arlberg, Alpski Ren in Bodensko jezero, ob tej priložnosti seznanil z raziskavo o trajnostnem razvoju v Zgornji Renski dolini, ki jo je izdelal po naročilu Avstrije, Lihtenštajna in Švice. Raziskava predvideva različne razvojne scenarije in predlaga seznam ukrepov za izvajanje trajnostnega razvoja na območju regije Alpski Ren.

Trans-Form ocenjuje raziskavo kot pomembno izhodišče za čezmejno sodelovanje, istočasno pa zanjo zahteva kritično analizo in oblikovanje konkretnih zahtev. V zvezi s tem naj bi predstavniki NVO, prizadetih občin in vlad na okrogli mizi začeli s splošno razpravo, ki bi omogočila usklajeno načrtovanje. Ključna področja ukrepov bi seveda morala biti spodbujanje javnega prometa zlasti, pri čemer bi morali biti upoštevani dnevni migranti ter razvoj železniškega prometa.

Viri: Trans-Form, 7. 12. 2002; Die Südostschweiz, 9. 12. 2002

Slovenija: podeljeni nagradi za okolju najprijaznejši izdelek in okoljsko partnerstvo

29. novembra 2002 sta slovenska revija Gospodarski vestnik in Ekološko razvojni sklad Republike Slovenije podelila dve okoljski priznanji. Najvišje priznanje za okoljski izdelek leta je prejelo podjetje Riko hiše iz Ljubljane za leseno masivno hišo, ki je v celoti izdelana iz naravnih in okolju prijaznih materialov. V Avstriji, Nemčiji in Sloveniji je postavljenih že več kot 150 hiš Riko. Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.riko-hise.si/riko-hise/default.asp> (sl/en)

Priznanje za mednarodno okoljsko partnerstvo pa je prejelo podjetje Roto za projekt zbiranja deževnice, pri katerem sta sodelovali podjetji Geoplast iz Avstrije in Plastic Slovakia iz Slovaške. Ker v Prekmurju poleti pogostokrat primanjkuje vode, je ta projekt izredno pomemben zlasti za kmetijstvo. Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.roto.si> (sl/en) Vir: Umanotera, 3. 12. 2002

Podeljena 17. Bindingova nagrada

6. decembra 2002 je v Vaduzu v Lihtenštajnu potekala 17. podelitev Bindingove nagrade. Carigrajski ekumenski patriarh Bartolomej I., poglavar več kot 300 milijonov vernikov, je prejel veliko Bindingovo nagrado za zavzemanje za varstvo okolja in narave v svetovnem obsegu, s stransko nagrado pa je bil odlikovan projekt gorskega gozda, ki si z veliko strokovnega znanja prizadeva za ohranitev gorskega gozda v alpskem loku.

V obrazložitvi nagrade so bili poudarjeni rezultati, ki so bili v okviru omenjenega projekta doseženi pri varovanju in ohranjanju gorskega gozda, ter spodbujanje razumevanja za njegove interese. V okviru projekta gorskega gozda, ki je bil ustanovljen pred 15 leti, delujejo prostovoljci iz vse Švice, Avstrije in Nemčije v sodelovanju z lokalnimi gozdarskimi službami in si prizadevajo ohraniti varovalne gozdove. Pri projektu je od leta 1987 dalje sodelovalo že več kot 10.000 ljudi.

Nagrado pa sta prejela tudi Svetovni sklad za varstvo narave (WWF) za Donavsko-karpatški program in direktorica EUROPARC Eva Pongratz za njeno zavzeto delovanje pri ohranjanju in varstvu naravnih in narodnih parkov.

Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.bergwaldprojekt.ch> (de/en).

Prostovoljci delajo za ohranitev gorskega gozda

© Bergwaldprojekt

Trajnostni razvoj kot pglavitna tema Evropskega turističnega foruma

V torek, 10. decembra 2002, se je na Evropskem turističnem forumu v Bruslju zbralo okrog 400 predstavnikov turističnega gospodarstva, civilne družbe, evropskih inštitucij, nacionalnih in regionalnih organov ter mednarodnih inštitucij. Obravnavali so naslednje tri tematske sklope: prizadevanja za sodelovanje, Agenda 21 in trajnostni razvoj ter presoja vplivov podjetij na okolje. Govorniki Francesco Frangiali, generalni sekretar Svetovne turistične organizacije (WTO), Manfred Pils, generalni sekretar Mednarodnega združenja prijateljev narave (NFI), in Klaus Töpfer, izvršni direktor Programa ZN za okolje, so se v svojih prispevkih zavzeli za nadaljnje sodelovanje na področju prihodnjega razvoja turizma v Evropi.

Viri in nadaljnje informacije na spletnih straneh:

http://europa.eu.int/comm/enterprise/services/tourism/tourism_forum/index.htm (en)

Švica: alpsko mesto leta 2003 bo Herisau

Herisau je prvo švicarsko mesto, ki bo leta 2003 postalo alpsko mesto leta. Uradna predaja naziva je bila nedavno v francoskemu Gapu, alpskemu mestu letošnjega leta.

Naziv alpskega mesta leta se podeljuje mestom, ki krepijo zavest o pripadnosti alpskemu svetu, utrjujejo povezave z regijo, trajnostno oblikujejo prihodnost in razvijajo sodelovanje. Po Gapu, nemškem Bad Reichenhallu, slovenskem Mariboru, italijanskem Bellunu in avstrijskem Beljaku je Herisau že šesti alpski kraj, ki mu je strokovna žirija, sestavljena iz po enega predstavnika CIPRE-International, Delovne skupnosti alpskih mest in okoljske organizacije Pro Vita Alpina, podelila ta naziv.

Kot mednarodno alpsko mesto bo Herisau »svoje leto« obeležil skupaj s prebivalci. Načrtovane so številne prireditve in projekti v smislu temeljnih usmeritev Alpske konvencije. Med drugim želi mesto pridobiti tudi naziv „energetskega varčnega mesta“, organizirali pa bodo tudi strokovno konferenco o gospodarskem razvoju na območju Alp z upoštevanjem trajnostnega razvoja in gospodarnosti.

Vir in nadaljnje informacije na spletni strani: <http://www.herisau.ch/de/portrait/alpenstadt> (de)

7. oktober: protestna akcija proti onesnaževanju zraka tudi na alpskih prelazih

„Mal'Aria“(slab zrak) je tradicionalna protestna akcija, ki jo je že tretjič zapored organizirala italijanska okoljevarstvena organizacija Legambiente. Pravijo ji tudi akcija „belih rjuh“, saj ob tej priložnosti prebivalci na oknih hiš izobesijo rjuhe in tako izražajo svojo zahtevo po uveljavljanju pravice do čistega zraka. V okviru kampanje so določene prireditve potekale tudi neposredno na alpskih prelazih, saj so organizatorji tako želeli pritegniti pozornost na probleme, povezane s prometom težkih tovornih vozil vzdolž najpomembnejših tranzitnih koridorjev.

Italijanski in francoski okoljevarstveniki so se v Courmayeurju v dolini Aoste v Italiji zbrali zlasti ob cesti, ki pelje skozi montblanški predor, in zahtevali ohranitev izmenično urejenega prometa za tovorni promet skozi predor. Tak restriktiven ukrep za tovorna vozila, ki želijo voziti skozi predor, je nujno potreben, saj je le tako mogoče preprečiti hude prometne nesreče, kot je bila tista leta 1999.

Čezmejne demonstracije pa so potekale tudi na meji med Lombardijo v Italiji in Ticinom v Švici, kjer sta skupini kolesarjev zahtevali ureditev prometa težkih tovornjakov po vzoru Švice, ki je uvedla posebno takso za težka tovorna vozila glede na nosilnost oz. obremenitev.

V Valtellini/Veltlinu pa so udeleženci izrazili svoj protest zoper načrtovani veliki projekt hitre ceste, ki jo želi zgraditi dežela Lombardija zaradi svetovnega prvenstva v smučanju leta 2005. Več informacij na spletnih straneh Legambiente Lombardia: <http://www.legambiente.org> (it), parchi.lombardia@legambiente.org

Okoljevarstveniki demonstrirajo proti smogu

© Legambiente

Italija: kvaliteta okolja v italijanskih alpskih mestih nadpovprečno visoka

Raziskovalni inštitut Ambiente Italia je po naročilu okoljevarstvene organizacije Legambiente že četrtoč zapored opravil raziskavo kakovosti okolja v glavnih mestih italijanskih pokrajin. Predmet raziskave so bili tako infrastrukturne značilnosti kakor tudi drugi kazalci trajnostnega razvoja, kot so npr. ravnanje z odpadki. V skupni oceni so se številna mesta z alpskega območja odrezala nadpovprečno, pet se jih je uvrstilo celo med prvih deset mest z najvišjim okoljskim standardom.

V raziskavi „Ecosistema urbano 2003“ je bilo preverjenih več kot 60 kazalcev, med drugim delež ločenega zbiranja odpadkov, širjenje zelenih površin na urbanih območjih, stopnja onesnaženosti zraka. V skupino alpskih mest, ki so se v analizi zelo dobro odrezala, se je Bergamo uvrstil zaradi visokega deleža prebivalstva, ki uporablja javna prevozna sredstva, Sondrio pa zaradi celovitega sistema čiščenja odpadnih voda in zelo razvejene kolesarske mreže. Glede na italijanske razmere imajo Belluno, Bolzano in Biella visok okoljski standard, ne da bi se v teh mestih posebej prizadevali za katero od posameznih področij. Celotna raziskava je objavljena na naslednjem spletnem naslovu: <http://www.legambiente.com/documenti/2002/1209EcosistemaUrbano/intro.html> (it)

Vir: <http://www.legambiente.com> (it) z dne 5.12.2002

Uspešna podpora EU za obmejne regije

Evropska komisija je objavila prvo poročilo o napredku, doseženem pri izvajanju akcijskega načrta za regije, ki mejijo na države kandidatke. Akcijski načrt predlaga ukrepe za okrepitev gospodarske konkurenčnosti obmejnih regij z vidika širitve EU. Iz poročila o napredku je razvidno, da mala in srednjevelika podjetja sprejemajo finančno podporo EU in se pripravljajo na izzive, ki jih bo prinesla širitev Unije. Uspeh je bil dosežen zlasti pri izvajanju programov INTERREG, na področju prometne infrastrukture in pri spodbujanju malih in srednjevelikih podjetij.

Vir: Evropska komisija z dne 29. 11. 2002.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://europa.eu.int/comm/enlargement/borderregions> (en)

O tem in onem

Prvi pregled stanja: pred velikimi zvermi so varne samo varovane črede

Za učinkovito varovanje čred pred velikimi zvermi sta zagotovo osrednjega pomena pastirski nadzor in uporaba pastirskih psov. Predstavniki WWF Graubünden in švicarskega kantona Graubünden ter eden od rejcev drobnice so preverili stanje pri dve leti trajajočem projektu z naslovom „Varovanje čred v Graubündnu“. Za vodjo projekta Petra Lüthija je najpomembnejše izvajanje varstvenih ukrepov v praksi. Dvoletno projektno obdobje je namreč pokazalo, da sta bili vključitev zaščitnih psov v vzorčni projekt in njihova uporaba lažji, kot so sprva domnevali. Težja naloga pa bo prepričati ljudi, da bi zaščitne pse tudi sprejeli. Populacija volka se povsod po Evropi vrača na ozemlja, ki so nekoč že pripadala tej živalski vrsti. WWF podpira tudi izvajanje projekta za varstvo velikih zveri na območju Karpatov, kjer so že od nekdaj sobivali človek, drobnica in volk.

Vir in nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.wwf.ch/default.cfm?contentstring=250101&spr=de> (de)

»Alpski vikendi 2003« - sprejem prijav za še do konca leta

Delovna skupnost alpskih dežel (ARGE ALP) vabi vse mlade, ki se navdušujejo nad plezanjem in prihajajo iz držav članic, da prihodnje leto na stroške skupnosti štiri vikende preživijo v gorah. Cilj projekta „Alpski vikendi 2003“ je praktično izvajanje kodeksa o trajnostnem ravnanju v gorah, imenovanem Tirolska deklaracija, ki so jo septembra sprejeli ugledni alpinisti in predstavniki planinskih zvez iz vsega sveta. Z njo naj bi poiskali odgovore na pomembna vprašanja, kot so: v kolikšni meri je tak dogovor izvedljiv v praksi, kaj to pomeni za „običajnega“ prijatelja gora. Zlasti pomembno pa je stališče mlajših generacij. Zadnji rok za prijavo je 31. december 2002.

Informacije in prijava na spletnem naslovu: <http://www.telfs.com/alpinwoche> (de/it).

Izid vodnika ekskurzij po evropski regiji Tirolska, Južna Tirolska in Trentino ter prvih kart Tirolskega atlasa

Inštitut za geografijo Univerze Innsbruck je izdal prva dva zvezka Geografskega vodnika ekskurzij po Tirolski, Južni Tirolski in Trentinu. Skladno z novo temeljno zasnovo je predvideno, da bo celotno delo izšlo v štirih zvezkih do leta 2004. Prvi zvezek obsega pregledne izlete in ture po evropski regiji na območju Tirolske v Avstriji ter Južne Tirolske in Trentina v Italiji. Vsak posamezni del te regije pa bo skupaj z opisom izletov še posebej predstavljen v svojem zvezku. Tako drugi zvezek že prinaša opise izletov in tur po Tirolskem. V novih publikacijah so vključene tudi številne druge geografske teme, kot so npr. agrarna geografija, razvoj in spreminjanje kulturne krajine, poselitvena struktura in industrija. Informacije in naročila na spletnem naslovu: <http://geowww.uibk.ac.at/igs/baende.html> (de).

Inštitut za geografijo Univerze v Innsbrucku je na internetu objavil prve karte Tirolskega atlasa, ki so bile izdelane v okviru čezmejnega programa INTERREG. Finančno podporo za izvedbo projekta sta zagotovila oddelka za kulturne zadeve dežele Tirolska ter avtonomne pokrajine Bolzano/Bozen (Južna Tirolska) kakor tudi Evropska unija. Atlas je zasnovan interaktivno in posreduje celovite informacije tako o Zvezni deželi Tirolski kot tudi o Avtonomni pokrajini Bolzano/Bozen (Južna Tirolska). Na voljo pa so tudi informacije o občinah, vodi, prometu ali turizmu. Projekt bo zaključen leta 2007. Nadaljnje informacije: <http://tirolatlas.uibk.ac.at> (de/it/en)

Ponovno odprtje Montblanškega predora do konca leta 2002?

Francoski prometni minister Gilles de Robien je v pismu predsedujočemu Združenja za spoštovanje območja Mont Blanca (ARSMB) sporočil, da bo konec leta ukinjen sistem izmeničnega prometa tovornih vozil, ki sedaj velja za Montblanški predor. S tem naj bi dosegli učinkovitejšo porazdelitev prometa med Fréjuskim in Montblanškim predorom (65% : 35%). Meddržavna vladna komisija bo o tem odločala 16. decembra, medtem ko delovna skupina za predore še ni podala svojega stališča. V delovni skupini so predstavniki NVO in občinskih politikov. Združenja, ki se borijo za varstvo Mont Blanca, so zato pozvala prebivalce, naj svoje nezadovoljstvo izrazijo 14. decembra 2002 na demonstraciji v francoskem Chamonixu.

Viri: spletne strani Collectif des Associations du Mont-Blanc CPVH <http://www.ifrance.com/cpvh> (fr) in Relais ITE Mont-Blanc/Maurienne <http://www.ite-euro.com> (de/fr/it/en)

Prireditve

Ciklus predavanj o alpski arhitekturi. Predavanje Paole Monatti, dobitnice nagrade za umetnost in arhitekturo na Južnem Tirolskem za projekt stavbe, v kateri je sedež Pokrajine Bolzano/Bozen. Trento (Italija), 18. 12. 2002. Organizator: Circolo trentino per l'architettura contemporanea. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.costruire-expert.com/news2.asp?w=1835&n=0> (it)

Seminar: "Z omejevanjem lahko dosežemo več – kontingenti kot instrumenti okoljske in prostorsko-planerske politike". Bern (Švica), 23. - 24. 1. 2003. Organizator: Švicarski urad za kadrovske zadeve (EPA), znanstveno vodstvo: Institut des hautes études en administration publique (idheap). Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.personal.admin.ch/aktuell/agenda/d/archiv2002/kontingente.pdf> (de/fr)